

GAZETA TRANSILVANIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRASOV

Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
Comitet de redacție.

Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 3.

STEAG RIDICAT LA

1838

GILBARIȚIU

ȘI SFINȚIT DE LUPTĂ PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATAȚIA URMAȘI ÎNFRUNTE CU

MUREȘENII

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRASOV.

B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Abonamentul anual lei 300 Autorități și Societăți lei 60
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 17

Inreg. Trib. Brașov S. II No. 6. II. 71/942

Miercuri 3 Martie 1943

Anul 106

+ Colonelul D. Tocineanu

de V. Branisce

Și iar ni s'a desprins unul din rânduri...

In crâncena rezistență pentru gura
Cubanului, nu departe de piscurile vrăj-
mașe ale Caucazului, locuri pe unde își
îndurase Prometeu osânda, a căzut ră-
pus de o armă dușmană colonelul Du-
mitru Tocineanu.

Acolo s'a găsit nemiloasa Atropos
să-i curme firul vieții și soarta i-a hă-
răzit darul de-a aduce pe altarul patriei
însângerate sacrificiul vieții lui cloco-
titoare.

Sunt oameni sortiți biruinței. Cu
fruntea sus, cu zâmbetul pe buze, colo-
nelul Tocineanu părea menit să iasă în-
vingător din orice încercare a vieții.
Existența lui s'a împletit cu destinul
sbuciumat al neamului său.

Născut pe malurile Bârladului își
începe cariera militară într-o clipă hotă-
râtoare pentru poporul românesc. Eveni-
mentele ce se succed cu repeziciune: can-
pania din 1913 și apoi războiul de în-
tregire îl atrag pe tânărul sublocotenent
dintr'un regiment de Vânători de Munte
într'un vârtej de trăiri miraculoase. Ata-
șat pe lângă ministrul României la Pe-
trograd, este surprins de revoluția ru-
sească și trece prin zilele de teroare ro-
șie de pe malurile Nevei. Abia întors în
țară se desăvârșește minunea dela Alba-
lulia.

Căpitanul Tocineanu este unul din
cei dintâi ofițeri români care vin să a-
ducă solia țării mame pe desorbitul pă-
mânt al Transilvaniei. Ofițer de legătură în
Banat, în timpul ocupațiunii franceze își
leagă pentru totdeauna destinul de această
provincie a țării. Dar misiunile militare
il trimt mai departe spre apus, dincolo
de Tisa, până la Budapesta.

După încheierea păcii, Dumitru To-
cineanu se leagă de garnizoanele Tran-
silvaniei. Lugojul, Sibiu, Brașovul îl pă-
strează cea mai caldă amintire. Este pre-
fect în mai multe județe. În această ca-
litate dă un neprecupețit sprijin „Astrii”
brașovene, înscriindu-se printre ctitorii ei
de seamă.

Inceputul războiului îl îndrumă ia-
răși spre misiunea ostășească. Iar când
gândurile noastre îl întovărășeau cu în-
credere pe drumurile răsăritului, socotn-
du-l parcă fert de primejdie în postul
de înaltă comandă pe care-l avea, soarta
necruțătoare îl răpune.

Moartea ostășească la postul de
onoare este ultima lui biruință.

Prin moartea lui, țara pierde un
ostăș devotat, societatea un element de
elită, iar camarazii și prietenii un suflet
cald și generos. Prin ea, colonelul To-
cineanu se desprinde din rândurile no-
stre și se așează printre eroii neamului,
lăsându-ne în preajmă un mormânt
proaspăt la Lugoj și vioara dragă
— mireasa visurilor lui — anușită pe
vecie.

Națiune luptătoare

de Gh. Dragoș

Națiunea română s'a născut din
încleștarea a doi giganți, tocmai în mo-
mentul când răsăritul își răscolise mă-
runtaiele și începuse să-și năpustiască
puhoaietele asupra Europei. Nași i-au
fost Carpații, paranimfi brazii iar para-
nimfie Dunărea, Tisa și marea cea mare.
A fost o nuntă vrăjită și s'a încins o
horă mare de jur împrejurul cetății car-
patice, de tresătau de bucurie undele
Izei, Mureșului, Someșului, Crișurilor,
Oltului și Nistrului. Cântau frunzele co-
drilor adiate de aripile ușoare ale vâ-
ntului, de se minunau și priveghitorile
de farmecul cântecului lor.

În acest cântec s'a zămislit Nea-
mul românesc. De aceea sufletul îi este
atât de duios și bun.

Dar, pe cât îi este de bună inima,
pe atât de rea i-a fost partea cea mai
mare a zilelor. Fiindcă, dacă alte po-
poare au fost sortite să muște din plin
din fagurul păcii, în schimb Națiunea
noastră a avut parte numai de văltoa-
rea unor lupte veacuri de-a-rândul.

Pofoare posedate de demonul rău-
lui au stărnit neconținut asupra noastră
vântul războaielor de jaf și cuceriri.
Sub amenințarea lor, noi am fost ne-
voiți să stăm în permanentă de veghe
și să apăsăm cu un braț plugul în braz-
da strămoșească, iar cu celălalt să lo-
vim necruțător, apărându-ne credința,
limba și moșia.

Originea noastră, precum și împre-
jurările vitrege ale vieții au dat Nați-
unei române un caracter categoric de
națiune luptătoare, de națiune război-
nică în adevăratul înțeles al cuvântului.
Fiindcă nu trebuie să confundăm
războinicia cuiva pornită dintr'un ins-
tinct de jaf, cutropire și subjugarea al-
tora, cu avântul spre răfuială a aceluia

care luptă dintr'o conștiință puternică
a apărării drepturilor și libertății.

În ceea ce privește Neamul româ-
nesc putem afirma cu toată mândria,
că nu a deslănțuit niciodată războaie
din dor de cucerire, ci numai cu scopul
de a apăra ce îi aparține și de a-și asi-
gura libertatea. Mai putem afirma cu a-
ceeași mândrie că, noi am fost în per-
manentă prezenți în istorie, dar nu cu
mâna întinsă pe la răscruci de lume
pentru a cerși pomana unor privilegii
în dauna altora, ci cu dărnicia gene-
roasă a sacrificiilor de sânge și de e-
nergie pentru binele nostru și al tu-
turora.

Și totuși istoria, nedreapta istorie
scrisă, este atât de avară când e vorba
să reliefeze onoarea, demnitătea, vred-
nicia și eroismul Națiunii române, care
sângerează de două milenii aici în Car-
pați pentru pace, libertate și dreptate.
În schimb, aceeași istorie este condam-
nabil de vorbărească, când e vorba să
preamărească războaiele de jaf și sub-
jugare ale altora.

Care să fie oare explicația a-
cestei nelegiuiri? Una singură. Noi
n'am avut curți imperiale sau regești
pompoase, în care să se acumuleze
prăzi imbelșugate, fruct al expedițiilor,
din aurul cărora să aruncăm monede
sunătoare pe masa unui scrib lingusitor
și viclean ca să ne cânte imnuri de
preamărire. Noi n'am cumpărat, fiindcă
n'aveam nevoie, condeie care să ridice
statui de cerneală unor zei violatori
de dreptate.

Noi ne-am croit o istorie vie, care
trăiește în sufletul poporului nostru,

— Continuare în pagina 3-a —

Sprijinitorii noștri

de I. Bozdog

Se împlinește anul de când
ne permiteam într'un articol să a-
ducem sincerele noastre mulțumiri
tuturor prietenilor Gazetei Transil-
vaniei și să fim indiscreți desve-
luind o seamă de nume care, au
înțeles și înțeleg tot greul ce-l în-
fruntăm pentru a apare la timp
și în condițiuni tot mai mulțumi-
toare pentru lumea ce ne citește.

Astăzi constatăm cu bucurie
că numărul sprijinitorilor noștri
crește cu fiecare zi, ceea ce ne
încurajează și ne oțelește voința
de a urma și persevera pe drumul
început.

La mănunchiul de bune și
modeste intenții care s'au grupat
din primul moment în jurul glo-
riosului steag al Gazetei s'au a-
dăugat numele celor mai iluștri
reprezentanți ai scrisului și științei
naționale, în frunte cu mereu înti-
neritul președinte al Academiei
Române și a întregii ilustre gru-
pări de academicieni, profesori uni-
versitari, dela toate înaltele Școli,
medici, profesori secundari, preoți,
învățători, d-ne și domnișoare, ti-
neri poeți și scriitori și chiar săteni
frunțași care-și trimit rodul nepre-
țuit al gândirii și comoara de sim-
țire românească pentru ca ea să
lumineze mintea, să încălzească și
întărească inima neamului în a-
ceste vremuri de grea încercare.

În acest fel Gazeta Transil-
vaniei, cu cei 105 ani ai săi, se
simte reîntinerită și mai decisă ca

— Continuare în pag. 3 —

F O I L E T O N U L
„G A Z E T E I T R A N S I L V A N I E I”

Poezia lui Andrei Mureșianu

Considerațiuni preliminare

de Olimpu Boitoș

— Urmare. —

Un tinăr, tras de patimi, seduce pe-o
[ființă,

Ce beată de amorul pe care s'a jurat,
Nu cugetă la crimă, ci oarbă în credință,
S'aruncă'n a lui brațe ca sclavul desperat;

Pe urmă se deșteaptă eroii fericirii;
Dar vâlul ce-i umbrise acum s'a desfăcut,
Răsare conștiința cu varga răsplătirii
Și cere socoteală de oră și minut.

Deșert e dar ce vede semețul ochiu
[sub soare,

Și nu e fericire deplină pe pământ,
Un vis ce amăgește ființa muritoare
Din ora când se naște și până la
[mormânt.

A doua piesă de antologie este
Omul frumos, odă dedicată frumuseții
morale, omului virtuos. Ea e scrisă
într'un moment de înălțare, în anul
1849, după ce Moșii lui Avram Iancu au
reinviat gloria străbună, dând încredere

și nădejde neamului întreg. Mureșianu
știe foarte bine că încă nu s'a coborât
dreptatea pe pământ, dar momentul
istoric îi dădea o oarecare seninătate
și astfel el putea să invoce marile vir-
tuți creștine, punând alături de ele și
idealurile politice și sociale ale revolu-
ției. Nici satiră, nici blestem, ci înăl-
țare sufletească în lumea idealului.

Frumos e omul, Doamne, când mintea
[e regină
Și simțul, ce ca șarpe spre rele îl înclină,
Supus loial și drept,
Virtute-atunci măreață răsare, ca ș'o
[floare
De brumă neatinsă la rumena-i culoare,
În fragedul lui piept.

Pe fruntea lui senină dreptatea strălu-
[cește,
Intocmai ca ș'un soare pe sferă când
[pășește
De nori neturburat,
E crimă, se retrage, e silă, se ferește,

Citind Scriptura

de Const. Hagea

Citind Scriptura m'a impresionat mult epoca Premergătorului.

Lumea ca lumea; copleșită de patimi și păcate. Ingrijată numai de cele materiale și trecătoare, preocupată numai de clipa prezentă, ea gonia nebunește pe un drum ce era al pierzării. Nimenea din mulțimea mare nu-și dădea seama de însemnătatea vremilor și nici de ceea ce ar putea să vină. Cei mari și tari se lăfăiau în scaunele lor aurite și se îmbătau de mărirea puterii lor. Cei mici, la rândul lor, să bălăceau în glodul unei vieți neînsemnate și fără ideal. Și ca să fie pe placul stăpânilor, le cântau acestora din surle și țimbale. Vieață mărunțită, îngustă, închinată plăcerilor ieftine și vinovate.

Singur Ioan Botezătorul alerga în lung și lat strigând: „pocăiți-vă, că se apropie Impărăția Cerurilor“. El nu trăia în Cetate și nici în case cu pereți și acoperiș, care să-l apere de vremutul vremilor, ci în mijlocul pustiului, printre fiarele sălbatice și hrânindu-se cu rădăcini și roade culese de pe pomi. Dar Ioan vedea ceea ce gloata nu vroia să vadă și înțelegea ceea ce gloata nu vroia să înțeleagă. El striga adevărul, dar glasul lui întâlnea numai urechi surde și astfel îl înghițea curând nesfârșitul pustiului. Ioan propovăduia pretutindeni pe unde îl purtau pașii, că trebuie slujit lui Dumnezeu și nu Mamonului.

Mulțimei, de obicei, nu-i plac lucrurile îngrijorătoare, care îi aduc bătaie de cap. Și ca urmare, nici nu prea iubește pe cei ce îi grăiesc mai mult de nenorociri, de rele, chiar dacă ea însăși își dă seama că aceste neajunsuri i s'ar putea întâmpla într'un timp apropiat. Ea se apropie mai de vreme de aceia, care îi arată numai partea roză a lucrurilor și care știu s'o încante cu fel de fel de amăgiri. Cei drepti și buni slujesc numai adevărului și cunoscut este că adevărul de cele mai multe ori este supărător și doare. În fața acestora, mulțimea simte un fel de sfială, un fel de stinghereală și este bună bucuroasă

dacă se poate îndepărta cât mai curând de ei. În schimb, ea se înflăcărează privind la scamatorul care, urcat pe o masă, în mijlocul târgului, înghite săbii, sau scoate pe nas panglici de toate culorile.

Glasul lui Ioan a răsunat ani de zile vestind tuturora plinirea vremii... Nu se uita că lumea nu vrea să audă și nu vrea să înțeleagă. Pătruns de duhul adevărului veșnic, el striga pretutindeni adevărul, în fața celor mărunți și obiditi, ca și'n fața atotputernicilor zilei. Fără teamă și fără oboseală, mereu în slujba adevărului. În slujba adevărului și a moralei, pentru a cărei călcare și nesocotire l-a muștrat pe însuși puternicul Irod și care din acel moment și-a pus în gând să-l piardă.

În fața Propovăduitorului din deșert, nu cântăreau nici ademenirile, nici amenințările, nici mărirea, nici primejdiile ce-l pășteau. Pentru el un singur lucru avea importanță: dreapta slujire a adevărului. Nu lutul său, supus stricăciunii, îl interesa ci adevărul, care este unul singur și veșnic.

Este mare lucru și presupune un suflet uriaș, ca tu să crezi și să faci contrar celor ce face gloata. Dar mai târziu vor înțelege și vor recunoaște ceea ce ai spus și ai susținut tu. De sigur, pentru asta, trebuie să fii clădit dintr'un aluat mai altfel decât muritorii de rând. Să fii înzestrat cu darul de a vedea înainte, de a cunoaște slăbiciunile oamenilor, ca și bunele lor însușiri, dar mai presus de toate, să ai tăria de a persevera într'o atitudine, ce numai mai târziu își va arăta întreg rezultatul ei binefăcător.

Și în deobște, aceștia vin să ferească lumea de o mare primejdie ce o pândește. Dar lumea mare nu înțelege acest lucru și numai după ce s'a săvârșit nenorocirea, pe care înțeleptul a prevăzut-o, vine și mărturisește pocăit; „Iată, gura lui adevăr a grăit. Vai nouă, celor care nu i-am dat la timp ascultare“ !...

Sprrijinitorii noștri

de I. Bozdog

— Continuare din pag. 1-a —

oricând să bătătoarească drumul străluciților înaintași.

La sprijinul moral se adaugă apoi și sprijinul material tot mai îmbucurător al tuturor păturilor sociale românești, alăturându-se la modestul obol al refugiatului darul generos al întreprinderilor și Instituțiilor Publice. Intre sprijinitorii noștri am înscris în timpul din urmă cu mândrie și cele dintâiu de două ori câte 50.000 lei, venite dela două întreprinderi inițiale.

Inima ne este mai caldă, voiața mai dărză pentru a ne face datoria și a ne sluji neamul. Dacă

uneori suntem mai puțin lămuriti sau chiar deslănați în scrisul nostru, să nu se uite vorba înțeleaptă a Cronicarului că *nu sunt vremile sub cărma omului ci bietul om sub cărma vremii*.

Cu toate aceste greutăți, încrezători în brațele și puterile frățești care ne susțin și ajută, mergem curajoși înainte și întrezărim apropiatul triumf al dreptății pentru care luptăm.

În acest drum o rugăminte către toți Români de bine:

Să considere Gazeta Transilvaniei ca o comoară a neamului, pe altarul căreia fiecare să se simtă obligat a-și depune contribuția.

Dis

Liviei

Vezi, te-am visat iarăși azi noapte —
Erai numai cu sufletul și cu anii.
Vorbele rumene ca merele coapte
Ți le sorbeau ca pe-un vinars țărani.

Te adusesem la mine, departe,
Acolo unde sunt țărini alte, decât ale filei.
Mi-erai tot așa cum te crescusem în carte:
Ochii ca apele, obrazul pânea luminoasă a zilei.

Se mirau bătrânele satului, cum
Se poate să fii ca zăpada, mai albă!
Părul ca fuioarele cânepii, rugină și fum,
Pierdută Domniță, din ce boerească salbă.

Te-am visat... de câteva nopți de visez
Numai la mine, la Năsăud — acasă —
Soarele stăruie ca un steag prin livezi
Și nu știu cum se face că mi-ești mireasă.

Iată de ce-ți scriu... iată de ce
Singurătatea de-aici mi se pare mai bună.
Nici o noapte n'o să mi-o mai întunece
Că pe cerul anilor mei, tu ești lună!

LUCIAN VALEA

Națiune luptătoare

de Gh. Dragoș

Continuare din pag. 1-a

mostenire sfântă transmisă din generație în generație.

Istoria noastră palpăie pe altarul sfânt al sufletului fiecăruia dintre noi. Istoria noastră este încrestată pagină de pagină pe fiecare colț de stâncă din Carpați, pe fiecare palmă de pământ stropită cu sudoare și cu sânge românesc.

Noi n'am avut puțină multă vreme să ne așternem pe hartie istoria. Iar dacă din când în când au răsărit din rândurile noastre oameni providențiali, care au apăsă pe pagini de cronici măreția faptelor românești, acestora li s'a pregătit soartă nemiloasă din partea străinilor fiind nevoiți să poarte pe poteci spinoase cronicul neamului în desagii pribegiei.

Biată cronică a neamului românesc. Cu ce-ai greșit tu omenirei de nu ai putut vedea lumina zilei atâta amar de vreme? Poate cu accentuarea adevărului că, noi nu suntem un neam de slugi și cerșetori cum afirmă seminiile vrășmașe, ci un neam împărătesc prin generozitatea sufletului nostru și prin măreția faptelor noastre.

Poate acestora le-a roșit obrazul de rușine, când s'au gândit că din paginile tale va izvorî lumina adevărului, că noi ne-am sacrificat timp de două milenii tihna, avutul, sângele, vieața, nu numai pentru apărarea gliei noastre ci și pentru apărarea lor.

Acesta-i adevărul. În timp ce alții își permiteau luxul unor serenade pe sub ferestrele de castele feudale; în vreme ce alții puteau să-și acumuleze în liniște avuții sau să-și desvolte o civilizație și o cultură, noi țineam piept puhoaielor.

Noi loviām cu braț voinicesc, noi sāngeram. Noi ne risipeam cu dārnicie fie sub comanda lui Mircēa, Iancu Corvinul, Ștefan cel Mare, fie sub a lui Mihai și altor căpetenii românești.

Poate nu ni se iartă vina de a fi luptat prea mult pentru alții, de a ne fi irosit prea mult forțele pentru țeluri străine? Se poate. Dar această vină nu ne-o iertăm nici noi.

Poate ni se impută, că n'am cedat nimic din ce-i al nostru de bună voie? E adevărat. Aceasta-i caracteristica noastră, și dacă totuși s'a întâmplat să cedeze câte cineva dintre noi fără a reacționa, acela care a cedat de bună voie din drepturile noastre a fost un laș, un nemernic și n'a fost în niciun chip de origine română.

Poate dușmanii noștri se tem că o evidențiere a trecutului nostru ne trezește pofta de a trage o poliță și asupra lor, pentru tot ceea ce le-am dat? Se prea poate. Este chiar necesar să facem acest lucru.

Fiindcă, dacă s'a încadrat cineva vreodată în spiritul și în destinul Europei, apoi acel cineva este Neamul românesc în primul rând. Istoria noastră este un lanț nesfârșit de sacrificii pentru existența Europei. Datorită acestor sacrificii noi ne putem afișa pe drept cuvânt cu toată mândria în rolul de creditori ai acestei Europe.

Fiindcă am fost timp de două milenii o Națiune luptătoare pentru dreptate, pentru libertatea noastră și a tuturor.

De aceea, avem nu numai dreptul dar chiar datoria să pretindem dela toți să respecte, să satisfacă odată și pentru todeauna dreptatea noastră a tuturor Românilor.

475 de ani dela Moartea lui Gutenberg

S'au împlinit, la 3 Februarie, 475 de ani, de când a murit în 1468 Johannes Gutenberg, inventatorul tiparului. Împărăția de moarte i-a fost dată de către pastorul Leonard Mengros, pe atunci decan în Eltviile, pe Rin.

Cu 3 ani mai înainte, în Ianuarie 1465, îl chemase în Eltviile principele elector Adolf II de

Versau, Arhiepiscop de Maenta, primindu-l la curtea sa, dându-i o pensiune care îi asigura bătrânețea după mulți ani de mizerie. Aceasta a fost recunoașterea tardivă pe care contemporanii au adus-o spiritului creator care a început o nouă eră în istoria culturală a omenirii.

Familia românească și comunitatea națională

Conferința d-nei prof. Valeria Căliman

În cadrele „Universității libere muncitorești”, Duminecă 28 Febr. c. a conferențiat, în fața unui neobișnuit de numeros public ce populase sala „Astra”, D-na prof. Valeria Căliman despre „Familia românească și comunitatea națională”. Conferențiară pornește dela familie — nucleu în care se ascund forțele latente și regeneratoare ale neamului, pentru ca, făcând o interesantă incursiune în etnic (cel sătesc în special) să ne conducă printr-o serie de raționamente, pe cât de abile pe atât de juste, în miezul chestiunii ce-și propusese să trateze. Familia românească nealterată, familia ce reprezintă chipul originar până'n zilele noastre, este familia sătească.

„Familia țăranelor păstrează același ritm domol, cu aceeași încadrare în națiune, mereu conservatoare și tradițională. Deși uneori aici primează capitalul economic în detrimentul celui biologic atunci când e vorba de încheiat căsătoriile, totuși stabilitatea familiei sătești, faptul că din generație în generație, membrii ei „se pot naște și muri în același pat”, imprimă acestei

familiei pecetea unei solidarități de ne-sdruncinat. Familia ideală pentru toate timpurile nu poate fi alta decât aceea în care se pune accent adevărat pe biologic asigurând astfel prin ereditate, generații de-a-rândul și sănătate fizică și sufletească. Paranteza prin care d-na Căliman a ținut să schițeze experiența lui Mendel asupra eredității, cum și comunicarea făcută în legătură cu o familie americană care având la origine părinți decăzuți, timp de cinci generații n'a putut produce un singur ins capabil să devie personalitate, au probat temeinicia afirmațiilor conferențierei. Familia românească trebuie să-și asigure vieța în timp, să depășească prezentul descoperind valorile eterne. Asigurând mediul prielnic de dezvoltare copilului, familia românească se va integra prin forțele sale vii în națiune, nerisipind vieța strămoșilor ci adunând-o. Comunitatea națională astăzi mai mult ca oricând, are nevoie de nucleeele cele mai rezistente pe care să se clădească. Și aceste nucleee sunt familiile românești sănătoase și puternice. I. v.

Dela Comisariatul General al Refugiaților

Câți refugiați ardeleni avem?

Numărul lor după anul refugului, după sex, vârstă, profesie și după județul din care s'au refugiat

Numărul refugiaților din Ardealul de Nord, înscrși cu toate datele în fișierul central, întocmit de Comisariat, până la 1 Ianuarie 1943, este de 193.093.

La acest număr trebuie adăugat un număr considerabil de refugiați care n'au trecut pe la control și fișierul central, care poate fi socotit la circa 70—80.000

Așa încât numărul total al refugiaților din Ardealul de Nord este de cca. 260—270.000.

Pe lângă aceasta, la pronunțarea verdictului dela Viena, în Vechil Regat și Ardealul de Sud, se găseau o mulțime de Români care au bunuri și familii în Ardealul de Nord; numărul lor este de cca. 200—250.000.

Așa încât, numărul total al Românilor din teritoriile cedate prin verdictul dela Viena, trăind azi pe teritoriul țării, este de cca. 500.000.

După anul refugului

Anul 1940	88.587
" 1941	36.432
" 1942	69.074
Total	163.093

După sex

Bărbați	111.808
Femei	81.285

După vârstă

Sub 16 ani	42.772
Între 16 și 20 ani	29.054
" 21 și 40 ani	81.211
" 40 și 55 ani	26.243
Peste 55 ani	13.813

După profesii

Țăran	26.053
Lucrători	18.516
Meseriași	10.353
Comercianți și industriași	2.026
Funcționari publici	18.543
Funcționari particulari	4.063
Profesioniști libere	955
Servitori	4.159
Femei casnice	42.172

Studenti și elevi	21.995
Alți întreținuți	26.533
Alte profesii și nedec.	9.122
Preoți	1.227
Profesori și învățători	5.228
Advocați	931
Medici	708
Ingineri	519

După județe

Bihor	32.780
Cluj	4.690
Cluj	49.946
Maramureș	5.753
Mureș	18.582
Năsăud	8.168
Odorhei	1.958
Sălaj	26.731
Satu mare	16.286
Someș	21.968
Târnavă	469
Trei-Scaune	5.762

Pentru refugiații care și-au lăsat mobilierul în Ardealul de Nord

Asociația Românilor expulsați și refugiați din Ardealul de Nord, din București str. V. Boerescu nr. 3 roagă pe toți acei refugiați sau expulsați, care au mobilier în teritoriul ocupat, și voiesc a-l aduce în România, să înainteze de urgență următoarele date:

1. Localitatea unde domiciliază astăzi.
2. În care localitate își au depozitat mobilierul.
3. Ce anume mobilier voiesc a trece.
4. Dacă e dată în păstrarea cuiva sau nu.

Din Tohanul nou

În cadrul șezătorilor organizate de către Căminul Cultural local, combinat cu cursurile țărănești, în baza programului stabilit de comun acord cu autoritățile comunale până în prezent, s'au ținut următoarele ședințe:

1. În ziua de 7 Februarie, în localul școlii primare prima ședință cu subiectul „Crucea ca simbol al credinței și al mânturii” conferință ținută de preotul Victor Plotogea.

2. În ziua de 14 Februarie a doua, cu subiectul „Eroismul Românilor în decursul timpurilor” ținută de d-l Gheorghe Ciurea inv. și comandant P. P., completată de o frumoasă serbare națională cu piesa „Ordon, treceți Prutul”. Piesa a fost aranjată și jucată de tinerii P. P. și a reușit pe deplin. Cu această ocazie s'a colectat și suma de lei 2500, sumă care s'au trimis pentru Palatul Invalizilor, București.

3. În ziua de 21 Februarie s'a ținut a treia conferință, cu subiectul „Familia ca bază de existență a statului” conferință ținută de d-na învățătoare Maria Balcă, care a reușit pe deplin și la care au asistat în majoritatea lor gospodinele din sat.

D-na învățătoare Maria Balcă, a mai conferențiat și la 24 Ianuarie în fața unei numeroase asistențe tot în același local despre însemnătatea zilei de 24 Ianuarie.

Duminecă 28 Februarie „Munca de folos obștească ca mijloc de propagare națională” ținută de d-l Gh. Ciurea inv.

Vor mai urma: Duminecă 7 Martie „Rolul Dobrogei din punct de vedere național și economic” de d-l Sava Ioniță, secretar.

Duminecă 14 Martie „Conducerea comunei, Statul comunal” de Ioan Ionescu, notar.

Duminecă 21 Martie „Bolile molsitoare” de d-na Maria Pienaru, inv.

Duminecă 28 Martie „Despre luptele pentru apărarea creștinătății” de d-na Maria Balcă, inv.

Duminecă 4 Aprilie „Rolul femeii române din punct de vedere gospodăresc și național” de d-na Elisabeta Ciurea inv.

Un semn îmbucurător: grație conducerii Căminului Cultural și concursului dat de intelectualii dela conducerea primăriei, aceste șezători și cursuri sunt întotdeauna populate de săteni și sătence și de tineret în majoritatea lor lucrători pe la industriile de prin prejurul comunei.

Corespondent

Din Tâncari

În ziua de 21 Febr. 1943, la Subcentrul E. E. Fete din Tâncari, s'a făcut în prezența D-nei Consiliere Județene, Maximilian, a. D-lui Lt. Iacob V. Comand. de Centru P. P. apoi a tuturor aut. locale, și a întregii populații a comunei sfintirea drapelului.

După sfintire a urmat un frumos program național și patriotic. A vorbit preotul Turcu, D-na Consilieră Județeană, Dl. Lt. Iacob și Comand. Subcentrului P. P. Tâncari Notarul Pompiliu Taus.

Acest drapel s'a procurat prin munca neincetată a D-nei Valeria P. Taus inv. Comandanta Subcentrului E. E. de Fete din Tâncari, care este o luptătoare a ridicării femeii române.

Programul s'a terminat cu defilarea tuturor Subcentrelor P. P. și E. E. într-o perfectă ordine și disciplină spre admirația tuturor celor prezenți.

Tot cu această ocaziune s'a înmănat și brevetul de decorare a militarului C. Drăgușel, cu înșignă P. c. I. III-a, pentru fapte mărețe.

Se aduc mulțumiri publice Comandanților P. P. și E. E. din comuna Tâncari, pentru interesul care îl pun pentru instruirea tineretului, care va fi generația de mâine.

Conferințele pentru muncitori

organizate de

Asociațiunea culturală „Astra” și Muncă și Lumină

La 7. III. 1943 D-l Onițiu Florin. Ing.: Pregătirea și îndrumarea profesională.

Filme culturale.

Jurnal sonor, Oameni și mașini (490 m.) Școala de meșteri pentru lucru manual (251 m.) Școala specialistului (297 m.)

La 14. III. 1943 D-l I. Gârbaș, Profesor univ.: Prețurile pieții și motivele fluctuațiilor.

Jurnal sonor, Lupta pentru pâine (380 m.) Recolta germană în conserve (330 m.)

La 21. III. 1943 D-l Dr. Suciu Valentin: Rostul și importanța asigurărilor sociale.

Jurnal sonor, Atelierele germane (500 m.) Expoziția din München 306 m.) 1931.

La 28. III. 1943 D-l Dr. Colbazi Emil medic: Apărarea contra bolilor venerice.

Jurnal sonor, Sănătatea nu este ceva întâmplător (353 m.) Lumină, mai multă lumină (557 m.)

La 4. IV. 1943 D-l Dr. Căliman Nicolae: Gospodăria model a muncitorului și sănătatea lui.

Jurnal sonor, Copiii noștri, viitorul nostru, (384 m.) Tineretul muncește. (591 m)

Cinema „Astra”

Dela 25 Febr.

va rula filmul

Cavaleria Rusticană

Cu: ISA POLA
DORIS DURANTI
LEONARDO CORTESE
CARLO NINCHI

Muzica de: P. MASCAGNI

NOI nu avem subvenții dela nimeni.

Funcționar priceput și des-

toinic, nemobilizabil, licențiat al Academiei Comerciale, având la bază liceul Comercial caută Fabrica de Hârtie „LETEA” Zărnești jud. Brașov pentru un post de viitor.

Ofertă și copii de pe acte la Direcțiunea Fabriciei.

Tipografia „Astra” Brașov caută

Legători români

a se adresa la Biroul Tipografiei Brașov Strada Lungă No. 1

